

Vlaams
Parlement

vergadering **C316**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 19 september 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over coaching om het antibioticagebruik in de varkenssector af te bouwen – 2708 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over coaching bij antibioticareductie bij veehouders – 2742 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Vlaamse bijdrage aan het inperken van het antibioticagebruik bij nutsdieren – 2887 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actuele situatie van de vleesveehouderij – 2797 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opvolging van de aanhoudende droogte en de erkenning als landbouwramp – 2836 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de erkenning van de uitzonderlijke vorst in het voorjaar en de droogte als landbouwramp – 2892 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de visbestanden in de Noordzee – 2889 (2016-2017)	19

VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over coaching om het antibioticagebruik in de varkenssector af te bouwen – 2708 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over coaching bij antibioticareductie bij veehouders – 2742 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Vlaamse bijdrage aan het inperken van het antibioticagebruik bij nutsdieren – 2887 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp·a): Voorzitter, collega's, het is voor mij een eer en genoegen om het werkjaar regulier te mogen starten. Voor zij die verwonderd zijn mij hier te zien, wil ik toch een verklaring geven waarom ik hier ben en waarom ik over dit onderwerp een vraag stel. Er zouden twee verklaringen kunnen zijn. Enerzijds is er het feit dat de bezorgdheid rond gezondheid stijgt met de leeftijd. Als ik zie dat ik samen met collega's Jos De Meyer en Herman De Croo de vragen stel, dan weet ik dat ik in een goed ervaren gezelschap zit van mensen die ik al jarenlang ken en wier gezondheid er altijd maar op vooruitgaat. Dit zou een verklaring kunnen zijn, maar er is ook nog een andere verklaring, namelijk dat varkens en mijn afkomst voor een deel ook een verklaring zijn, in die zin dat ik letterlijk uit de sector kom en dat mijn vader trots zou zijn mocht ik voortdurend interesse tonen voor die varkens. Intussen ben ik uiteraard van beroep veranderd, maar ik wil u toch bevestigen dat mijn advocatenkantoor in Brugge in de Zwijnstraat ligt. Het blijft me dus voortdurend achtervolgen. Tot zover de verantwoording waarom ik mij hier even durf te tonen.

Wat we hier behandelen, is van een niet te onderschatten belang omdat onze gezondheid toch wordt beïnvloed door wat we eten en eigenlijk ook door wat in de varkenssector gebeurt. Vlaanderen is niet volledig bevoegd. Op federaal niveau is onlangs nog het koninklijk besluit van 31 januari 2017 goedgekeurd dat regelt dat iedere kweker zijn antibiotica moet aangeven. Alle reglementeringen rond het gebruik zijn federale bevoegdheid. Wat voor ons belangrijk is, is de voorlichting en sensibilisering maar ook het begeleiden – en dat is het punt hier – van hoe men de productie en de kweek van varkens, en dus ook van ons voedsel, aanpakt.

In dit licht is er deze zomer bijna ongemerkt een belangrijk Europees onderzoeksproject geweest waaraan de Universiteit Gent en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) meewerkten. Het wees uit dat de productiviteit van varkensboeren toenam door het afbouwen van het antibioticagebruik. Dit is een heel belangrijke berichtgeving: gezonder kweken kan dus ook productiever kweken zijn. Per zeug werd binnen dit project 4,46 euro meerwaarde gerealiseerd. Als men de prijsevolutie kent, is dat een bedrag dat niet te onderschatten is. Bovendien was ook de mortaliteit gedaald.

Om dit bij alle varkensbedrijven te doen slagen, is coaching nodig. Ooit hebben ze geleerd dat antibiotica gebruiken productiever en gezonder was. Jaren later weten we welke de gevaren hieraan zijn. Wil men de varkensbedrijven op een productieve manier in de juiste richting helpen, dan is coachen een belangrijk

element. Als we dit model willen veralgemenen, zegt de studie, dan moeten de overheid en/of landbouworganisaties investeren in persoonlijke begeleiding. Het gaat hier om een verandering in management en in gewoonten. Een dierenarts kan wel helpen, maar onze ervaring is dat je toch een onafhankelijk persoon nodig hebt om te coachen, zegt de professor.

Minister, zult u gebruikmaken van deze studie om de crisis in de varkenssector te verhelpen, wetende dat wat goed is voor onze gezondheid blijkbaar ook goed is voor de productiviteit? Zult u overleg plegen met de landbouworganisaties om een dergelijk systeem met coaches en verminderd antibioticagebruik op poten te zetten?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, door de uitgebreide inleiding van onze collega kan ik mij beperken tot de essentie.

Op 14 januari 2016 keurde het Vlaams Parlement unaniem een resolutie goed die pleitte voor reductie van antibioticagebruik bij nutsdieren. De Vlaamse veehouders hebben reeds ernstige inspanningen gedaan om ook effectief het gebruik van antibiotica te beperken, maar de afname gaat minder snel dan bijvoorbeeld in Nederland. Toch blijkt uit een Europese studie bij Franse, Duitse, Zweedse en Belgische gesloten varkensbedrijven dat het antibioticagebruik zou kunnen halveren zonder negatieve economische gevolgen. De studie, waaraan ook ILVO en de Universiteit Gent meewerkten, wees op de realisatie van een meerwaarde van 4,46 euro per zeug op de bedrijven waar werd ingezet op een gerichte vaccinatie en een betere bioveiligheid.

Professor Jeroen Dewulf van de Universiteit Gent benadrukt samen met de onderzoekers het grote belang van coaching in de uitgeteste aanpak. De onderzoekers hadden eerder een ondersteunende dan een controlerende taak, en men werkte met bedrijfsspecifieke interventiepakketten.

Hoewel het regelen van antibioticagebruik bij nutsdieren valt onder de federale materie, is in het algemeen voorlichting, vorming, onderwijs en bij uitbreiding ook sensibilisering Vlaamse materie. Vandaar mijn vraag aan de minister.

Minister, hoe kunnen de al bestaande inspanningen naar antibioticareductie bij de Vlaamse veehouders – dat mag toch ook eens onderstreept worden – verder positief gestimuleerd worden? Hoe ziet u de rol van de landbouwvoorlichting in een verdere reductie van antibioticagebruik bij nutsdieren? Hoe kan de voorlichting meer inzetten op de nodige bedrijfsspecifieke aanpak en coaching? Welke middelen worden nu gebruikt in de campagne naar reductie van antibioticagebruik bij nutsdieren? Kunnen de middelen daartoe nog worden verhoogd?

Uit de analyse van de onderzoekers blijkt dat zelfs bij schommelende prijzen voor voer, biggen en varkens hoe dan ook een grotere economische return per zeug overblijft als preventief antibioticagebruik wordt teruggedrongen. Is het belangrijk om, naast de gezondheidsvoordelen door het vermijden van resistentie, ook de economische voordelen van antibioticareductie te belichten in de coaching?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik ben de derde en de laatste in de reeks. Er zijn interessante dingen gezegd, minister. Ik zal misschien in mijn repliek wat dingen toevoegen. Omdat men in Vlaanderen nogal veel Latijn spreekt: 'in cauda venenum'.

Wij hebben allemaal dezelfde documentatie, de thesis van mevrouw Postma van mei 2016 aan de Gentse universiteit. Het is een studie uitgevoerd op 227

varkensbedrijven in België, Duitsland, Frankrijk en Zweden. Wij bleken bij de hoge antibioticaverbruikers te horen in die sector. Maar de inspanningen leveren resultaten af. Onze algemene resolutie ter zake was pertinent volgens mij.

Ik zal niet herhalen wat wij op 13 januari 2016 in de resolutie hebben goedgekeurd wat betreft onze eigen bevoegdheid, voorzitter, naast de activiteit van AMCRA, die heel belangrijk is en waar de coaching bijzonder positief bleek te zijn, zoals de collega's al aanhaalden.

Minister, welke maatregelen werden tot nu toe genomen in uitvoering van onze resolutie die eenparig werd goedgekeurd op 13 januari 2016, zoals de voorzitter daarnet zegde? In welke mate is het bedrijfsadviesstelsel KRATOS daarbij betrokken, bijzonder wat betreft de antibioticavermindering bij de nutsdieren? Hoeveel dierenhouders deden al een beroep op KRATOS in dat antibioticabeleid? Welke inspanningen heeft het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) gedaan? Een van de punten uit de resolutie was dat wij onze verkoop in het buitenland van varkensvlees en andere waren zouden promoten en kaderen in een verminderd maar ook gecontroleerd antibioticagebruik. VLAM had daar een taak voor. Welke zijn de aandachtspunten van uw jaarprogramma van 2018, waarin onder impuls van deze maatregelen en ook naar aanleiding van de fipronilcrisis, voedselkwaliteit wordt uitvergroet en aan belang wint?

Minister, bent u van oordeel dat er nog meer werk kan en moet worden gemaakt van de coaching van nutsdierenhouders in verband met verminderend maar ook verantwoord antibioticagebruik? Op welke manier ziet u dat?

Aangezien Nederland hier voor één keer een gidsland blijkt te zijn met een strenger antibioticabeleid: kunnen wij aan praktijkuitwisseling doen, nu de verstandhouding tussen beide landen uitstekend is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, bedankt voor de vraagstelling. Het is niet de eerste keer dat we hier ingaan op antibioticagebruik. Er zijn heel nuttige hoorzittingen geweest. Er is ook de resolutie die is aangenomen.

Er is inderdaad een onderzoeksproject, waarnaar wordt verwezen. Uiteraard levert dat heel interessante inzichten op. Het is heel belangrijk dat we de boodschap moeten blijven formuleren dat antibioticagebruik voor de varkenshouderij absoluut kan worden gereduceerd en dat er niet moet worden ingeboet op productiviteit. Want dat is wat je vaak hoort: 'We hebben die productiviteit nodig.' Dit onderzoeksproject bevestigt nog eens duidelijk dat dat niet het geval is.

Welke concrete stappen moeten nu worden gezet? Ik wil herhalen wat ik al heel vaak heb gezegd. Het beleid zit bij de federale ministers De Block en Ducarme. Zij moeten aan de slag gaan op basis van deze onderzoeksresultaten. Ik ga ervan uit dat dit ook zal worden besproken op AMCRA, het kenniscentrum waarin de federale overheid maar ook de landbouworganisaties zitten, om verdere acties te bekijken en te bespreken. AMCRA was hier trouwens ook te gast bij de hoorzitting. Het doet bijzonder nuttig werk.

Hoe zit het met de andere lidstaten? Ook daar gebeurt het overleg met de federale overheid. Het is zelfs zo dat binnen Europa bijvoorbeeld dit valt onder volksgezondheid en voedselveiligheid. Het wordt dus in die raad besproken. Collega Ducarme vertegenwoordigt daar ons land.

Wat doen wij op Vlaams niveau? Ik heb al een paar keer aangegeven naar aanleiding van verschillende vragen die zijn gesteld, dat wij vooral inzetten op sensibilisering, preventie en verder onderzoek en op het begeleiden van de

landbouwers. Er worden heel wat studiedagen georganiseerd – in 2018 komen daar een heel pak bij – om aan voorlichting, preventie en sensibilisering te doen. Er is een specifiek programma op PlattelandsTv.

In het kader van de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid financieren wij sinds 1 september een operationele groep die de koppeling maakt tussen antibioticareductie en kostprijsmanagement. Dit kadert binnen de Europese innovatiepartnerschappen.

U ziet dat wij op het terrein effectief investeren in die kennis en die sensibilisering. Het algemene beleid is federaal, en wij doen vanuit het landbouwbeleid vooral sensibilisering en voorlichting.

U vroeg hoe het zit met KRATOS, mijnheer De Croo. Er is geen aparte module voor het diergezondheidsbeleid, omdat die expertise niet bij de gewesten zit, maar bij de federale agentschappen voor geneesmiddelen en voedselveiligheid, en ook bij de dienst Volksgezondheid – dieren- en plantengezondheid, zoals dat heet. De federale overheid heeft een aantal van die taken gedelegeerd naar de vzw Diergezondheidszorg Vlaanderen, afgekort DGZV. Dat is een organisatie die onder andere programma's uitvoert ter bestrijding van dierenziekten.

Uiteraard is er ook de sectorwerkgroep binnen VLAM. Op dit moment wordt het jaarprogramma uitgewerkt voor 2018. Het is ons dus nog niet bekend welk onderdeel het verantwoorde antibioticagebruik daarin zal innemen. Men is daar dus zeker mee bezig, maar het zijn uiteraard de partners zelf die daar rond de tafel zitten om daar verder op in te zetten.

Vanuit onze bevoegdheid, collega's, nemen wij de problematiek dus uitermate ernstig. Wij doen, binnen de bevoegdheden die we hebben, alles om dat zo veel als mogelijk te reduceren.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp-a): Minister, ik dank u voor de resumé. Ik ben direct mee met wat er allemaal gebeurt qua beleid, maar ik had mijn vraag eigenlijk gesteld naar aanleiding van een specifieke conclusie in een specifieke studie, waarin wordt uitgewezen dat je het sensibiliseren in dit geval kunt herleiden tot een systeem van coaching, dat ertoe leidt dat de productie stijgt bij de varkenskwekers. Die is zelfs bestand tegen prijsevoluties, want die 4,5 is eigenlijk 1,5, als je alles neutraliseert door de prijsevolutie. Die studie geeft eigenlijk een heel concreet voorstel om én gezondheid én productie van de sector te verhogen. Bent u bereid om dat systeem, samen met de landbouworganisaties, effectief op te stellen? Daar heb ik geen antwoord op gehoord.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Het hangt er natuurlijk van af met welk oor je naar het antwoord van de minister luistert. Ik heb begrepen dat er reeds heel veel inspanningen gebeuren en dat die op het vlak van sensibilisering – en daar hoort ook coaching bij – zullen worden voortgezet. Maar het is juist dat professor Dewulf en de onderzoekers het belang van die coaching heel sterk benadrukken. Het is fundamenteel dat de federale overheid, Vlaanderen, AMCRA – en die mogen hier wel eens vermeld worden voor het bijzonder nuttige en waardevolle werk dat ze doen –, onderzoeksinstellingen, landbouworganisaties en de veehouders zelf verder werken aan het terugdringen van het antibioticagebruik in de veehouderij.

Ik heb er in mijn inleiding al op gewezen: er zijn reeds inspanningen gebeurd, maar het is evident dat die in de toekomst moeten worden voortgezet. Die studie kan daarbij ongetwijfeld een stimulans zijn.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik beken dat ik een beetje misbruik ga maken van de bevoegdheid van dit parlement, maar een van de redenen waarom ik deze vraag destijds gesteld heb, en nu opnieuw stel, is de volgende. Sedert jaren zit ik de Koninklijke Stichting Prinses Lilian voor Cardiologie voor. Die stichting heeft belangrijke 'visiting professors', die de toer van onze universiteiten doen. Wij krijgen de top van de wereld hier. In april jongstleden hadden we professor Daniel Kahne van Harvard te gast, die aan onze universiteiten een onheilspellende reeks berichten gaf. Hij is de wereldspecialist in de resistentie van antibiotica. Die man, die waarschijnlijk een toekomstige Nobelprijswinnaar is, zei dat wij ons zouden moeten voorbereiden op iets zoals de zwarte pest in de jaren 1300. Hij voorspelde 200 miljoen doden in het Westen bij het wegblijven van iets dat de resistentie van antibiotica kan bevechten. Dat is een heel veront-rustende boodschap, wetenschappelijk uitgedragen in Leuven, Gent, Brussel en andere. Hij zei ook een beetje cynisch: "If you are really ill, don't go to a hospital." Als je echt ziek bent, ga dan niet naar een ziekenhuis.

Als we dan vroegen waarom er geen nieuwe antibiotica komen tegen die resistentie die zich ontwikkelt, dan zei hij heel koel en cynisch dat de grote bedrijven dat niet meer doen. Nieuwe medicatie kost 3, 4, 5 miljard euro of nog meer om te worden gedefinieerd en uitgevonden. Zij doen het niet meer, omdat men niet weet hoe lang de resistentie tegen antibiotica kan oplopen, van een dag tot enkele maanden of een jaar. En gezien het gebruik van antibiotica in een aantal bronnen die ook de mensen bereiken, wou ik dit vandaag onderstrepen. Het is geen goed nieuws. Ik ben bijzonder verontrust. Die lezing die in april jongstleden onze diverse universiteiten aandeed, is regelrecht schrik-aan-jagend.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, deze keer heb ik me ingehouden om een vraag om uitleg te stellen. Tijdens de plenaire vergadering van 21 juni laatstleden maakte u de opmerking dat ik u maar vragen bleef stellen over antibiotica-gebruik terwijl dat in feite niet echt uw bevoegdheid is. Ik heb mezelf dus ingehouden, maar ik ben heel erg blij dat andere leden dat wel hebben gedaan. Er komt zelfs een nieuwe bezoeker in deze commissie om een vraag te stellen. Ik blijf het belang onderstrepen van de strijd die we moeten voeren tegen antibioticaresistentie. U had me tijdens die plenaire vergadering ook gezegd dat het een kost is voor de boeren om antibiotica te gebruiken, en dat klopt ook. Ze dienen niet voor niets antibiotica toe aan een dier. Wat mij betreft, blijft antibiotica echter nog veel te goedkoop. Dat is inderdaad een federale bevoegdheid. We zullen dat hier niet oplossen.

Mijnheer Landuyt, u zegt dat u geen antwoord hebt gekregen op uw vraag. Ik wil verwijzen naar mijn vraag om uitleg die ik heb gesteld – een van mijn vele – van woensdag 15 juni 2016. Dat ging ook over het feit dat er meer winst kan worden gemaakt per afgeleverd vleesvarken wanneer antibiotica worden vervangen door bioveiligheidsmaatregelen en gerichte vaccinaties. De minister heeft toen geantwoord dat er winst kan worden geboekt door de veehouder en de dierenarts te begeleiden en hun vertrouwen te geven om het onnodige deel van het antibioticagebruik achterwege te laten. Dat onnodige deel vertegenwoordigt helaas nog altijd een te groot deel van het totale antibioticagebruik.

Vandaag las ik – hoera, hoera – in VILT dat er een nieuw initiatief is gelanceerd door onder andere een onderzoeksinstelling met als naam EU-JAMRAI. Het uitgangspunt daarbij is de 'One Health'-aanpak waarbij preventie en controle van antibioticaresistentie bij mens, dier en milieu centraal staan. Daarbij moeten bestaande initiatieven versterkt worden door samenwerking te stimuleren. Ik heb

ook al eens een oproep gedaan om de mosterd af en toe te halen in Nederland. U hebt daar ook tijdens die plenaire vergadering op geantwoord.

Ik blijf tevreden dat andere leden deze vragen stellen. Dit getuigt ervan dat we ongerust blijven en dat deze problematiek ons zeer na aan het hart ligt. Er moet dringend iets aan gedaan worden. Ook het nieuwe initiatief dat door de Europese instellingen wordt genomen, bewijst dat er blijvend aan moet worden gewerkt, ook vanuit het landbouwbeleid en vanuit Vlaanderen. Ik bedank nog eens de leden om deze vragen te stellen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is opmerkelijk om vast te stellen hoe men met betrekking tot het dossier van het antibioticagebruik weigert om een bevoegdheid te erkennen terwijl men dat wel doet voor bepaalde zaken met betrekking tot volksgezondheid en waarbij dan boos naar de federale overheid wordt gewezen. We moeten op dat vlak ook een beetje consequent zijn.

Ik zeg dat de bevoegdheid met betrekking tot volksgezondheid en voedselveiligheid op het federale niveau zit, maar dat neemt niet weg dat we deze problematiek ernstig nemen. Ik heb dat ook al heel vaak aangetoond. We voeren studies uit, we doen aan voorlichting. Onze onderzoeksinstellingen zetten daar volop op in. Dat toont aan dat we op dat vlak onze verantwoordelijkheid nemen. We kunnen niet vanuit onze bevoegdheid individueel sturen. Wij doen aan groepsvoorlichting. We zorgen ervoor dat men goed is geïnformeerd.

Tijdens de plenaire vergadering heb ik aangegeven dat ik het een goede suggestie vond van mevrouw Vermeulen om na te gaan wat we samen met de dierenartsen kunnen doen. Dat project wordt momenteel uitgerold. We zijn gestart met na te gaan hoe we dit concreet kunnen aanpakken. Ik vond het een zeer waardevolle suggestie om na te gaan of we met hen een alliantie kunnen aangaan om meer en betere resultaten te boeken.

We nemen dit probleem zeker ernstig. De signalen die de heer De Croo hier heeft vertolkt, kennen we uiteraard. Dat zorgt ervoor dat we ervoor gaan vanuit onze bevoegdheid. We blijven dit verder opvolgen. Uiteraard voeren we de Vlaamse resolutie met alle ernst binnen onze mogelijkheden uit.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp-a): Ik blijf hier bijleren. Er is het feit dat bijna honderd jaar parlementaire ervaring van de drie vraagstellers mevrouw Vermeulen wil versterken in haar bezorgdheid over antibiotica in de varkenssector en dus uiteindelijk ook in ons lichaam. Ik begrijp dan ook niet dat als u zo'n wetenschappelijk onderbouwde suggestie krijgt om een initiatief te nemen, u zich verbergt achter het feit dat individuele begeleiding geen Vlaamse bevoegdheid is. Ik heb op beide niveaus gewerkt. U kunt toch niet anders dan proactief uw bevoegdheid uitoefenen. Hier krijgt u de mogelijkheid om wat bedoeld wordt met sensibilisering en met begeleiding concreet uit te werken. Dit gebeurt evengoed in het werkgelegenheidsbeleid. Zet organisaties samen die concrete acties uitrollen waarvan ze per percentage, bijna per euro, het rendement kunnen meten. Zorg ervoor dat wij de kweker begeleiden, individueel maar vanuit een collectieve afspraak, om even gezonde varkens te kweken zonder de zware middelen te moeten gebruiken die op termijn zo schadelijk zijn voor onze gezondheid. U krijgt op een blaadje een methode van aanpak die concreter is – met alle respect – dan alle studies en resoluties. Professoren stellen een heel concrete maatregel voor op grond van studies en vergelijkingen met het buitenland.

En wij zeggen: 'We zijn niet bevoegd.' Ik vind dit zo ontgoochelend. Als we voortdurend zeggen dat anderen het werk moeten doen, kunnen we toch geen beleid voeren?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Over de doelstellingen zijn we het allemaal eens: het verminderen van het antibioticagebruik in de veehouderij, wetende dat er al inspanningen zijn geleverd maar ook dat die moeten worden voortgezet. Wie welke bevoegdheid heeft, zal voor de consument maar ook voor de landbouwer in kwestie minder belangrijk zijn.

Ik wil nog een tip meegeven. Het is misschien nuttig dat de federaal bevoegde minister en de landbouwministers van de verschillende gewesten zouden samenzitten om de nodige afspraken te maken, om te achterhalen hoe ze efficiënt moeten reageren op deze toch wel bijzonder interessante studie.

Minister, ik ben het ook eens met uw aanvullende antwoord, dat de dierenartsen een bijzonder belangrijke rol spelen, en dat we moeten inzetten op de voortzetting van het gesprek met de dierenartsen hierover.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): In de vele interviews naar aanleiding van iets waarvoor ik niet verantwoordelijk ben, mijn tachtigste verjaardag, heb ik gezegd dat een aantal bedreigingen op ons afkomen. Daarbij heb ik de resistentie voor antibiotica fors in de verf gezet. Dit kan in onze beschaving en voor onze geneeskunde een drama worden.

Minister, ik geloof in uw goede wil. Maar ik ben ervan overtuigd dat wij over de grenzen tussen de bevoegdheden en de regio's heen moeten samenwerken met de collega's die daarmee te maken hebben. We moeten op Europees vlak en misschien zelfs wereldwijd de resistentie tegen antibiotica aanpakken. De G20, de vergadering van de meest krachtadige of meest krachtadig geachte leiders en landen van deze wereld, heeft in november 2016 in Hamburg de resistentie tegen antibiotica als een strijdpunt in haar resoluties aangescherpt. Daar werd weinig over gesproken. Als het al op dát niveau wordt behandeld, moeten wij alle hens aan dek roepen om het hier collectief naar best vermogen waar te maken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actuele situatie van de vleesveehouderij – 2797 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Dit is een opvolgingsvraag van mijn vroegere vraag om uitleg over de rentabiliteit in de vleesveehouderij. Onlangs verscheen in het magazine MO* een studie die de prijzen van vlees wereldwijd vergelijkt. Deze zogenaamde Meat Price Index berekende dat een Belg werkend aan een minimumloon 2,4 uren moet werken vooraleer hij 1 kilogram rundsvlees kan aankopen. Daarnaast werd becijferd dat een gemiddelde Belg 76,9 kilogram vlees per jaar consumeert.

De vleesveeproductie in België is zeer specifiek, met het Belgisch witblauw, dat vooral in ons land wordt geconsumeerd. De export van dit type rundvlees is gering en

bepert zich voornamelijk tot onze buurlanden Nederland, Frankrijk en Duitsland. Daarenboven blijkt uit cijfers van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) dat de rundvleesconsumptie, het thuisverbruik, in ons land op acht jaar tijd met meer dan 20 procent is gedaald. Verder blijken vooral de jongere bevolkingsgroepen minder gevoelig voor de lokale afkomst van het vlees op hun bord.

Neem dit alles samen met de prijzen die sinds 2013 systematisch zijn gezakt, en dan hoef ik u niet te vertellen dat de rentabiliteit op de bedrijven ondermaats blijft. We zien dan ook dat heel wat veehouders ervoor kiezen om het aandeel vleesvee af te bouwen, zeker op gemengde bedrijven.

Om de situatie enigszins te verbeteren werd in de rundvleesketen hard ingezet op de promotie en erkenning van de kwaliteit van het Belgische rundvlees. Zo werd in 2016 de Belbeef-campagne gelanceerd met als slogan 'Gegarandeerd goed gesoigneerd'. Deze campagne focust op een gecontroleerde kwaliteit, op het welzijn van de dieren en op de lokale herkomst. De campagne had als voornaamste doelstelling een zekere visibiliteit van het Belbeef-label te creëren in de verkooppunten van de retailers. Verder wordt er hard gezocht naar nieuwe exportmogelijkheden voor het rundvlees.

Minister, de Belbeef-campagne kende een vlotte start met enkele mooie spotjes op tv en radio. Het bleek in de praktijk echter moeilijk te zijn om alle retailers achter dezelfde campagne te scharen omdat zij zich dan niet kunnen onderscheiden van de concurrentie. Hoe zal de campagne er in 2017 en 2018 uitzien? Lopen er onderhandelingen met de verschillende retailers over de verdere opvolging? Wordt er bekeken hoe we de jeugd, als zij rundvlees consumeren, weer warm kunnen maken voor lokaal geproduceerd, kwalitatief rundvlees? Kunnen er nog bijkomende acties en promoties verwacht worden in de nabije toekomst?

Verder konden we deze zomer ook vernemen dat uw Waalse collega, landbouwminister Collin, een ministerieel besluit heeft ondertekend voor de erkenning door de Europese Unie van het Belgisch witblauw als beschermd geografische aanduiding. Het dossier, dat ook door Vlaanderen en Brussel mee wordt gedragen, moet worden voorgelegd aan de Europese instellingen. Kunt u ons een stand van zaken geven hieromtrent?

Ten slotte stelde u in de commissievergadering van 16 december 2016 dat u er op Europees niveau voor zou pleiten om gepaste instrumenten aan te reiken om de werking van producenten- en brancheorganisaties nog verder te versterken. Is het u al gelukt om dit binnen het Europese niveau aan te kaarten? Zijn er nog landen die dergelijke problematiek hebben aangebracht? Welke bijkomende stappen kunnen we verwachten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, Belbeef is een privé-initiatief vanuit de rundveesector zelf en komt niet vanuit de overheid. Wij plannen natuurlijk heel wat acties. Ik zal ze even overlopen. Van 9 tot 15 oktober plannen we de Week van de Steak-Friet. Er komen radiospots en affiches bij retailers en lokale slaggers en er worden ook proevertjes aangeboden. De VLAM-website zal diverse rundvleesrecepten aanbieden en de focus daarvan zal liggen op Belgisch wit-blauw rundvlees. Er is ook een foodtruck met rundvleesdegustaties die te vinden zal zijn in vier universiteiten en op de horeca-expo. Op die horeca-expo in november worden er naast foodtrucks bijkomende promoacties gehouden, zoals een workshop onder leiding van topchef Guy Van Cauteren. Tot slot, op een internationale competitie van hotelscholen sponsort VLAM het Belgisch wit-blauw en het kalfsvlees.

De vzw heeft een aanvraagdossier ingediend voor de Europese erkenning van Belgisch wit-blauw vlees om dat als een beschermd geografische aanduiding te

bekijken. Samen met de Waalse en Brusselse collega's hebben we dit ook gevalideerd. Dat is een eerste stap om tot die eventuele erkenning te kunnen komen. De commissie is niet aan een termijn gebonden. We moeten dus afwachten wat dat verder zal geven.

Met betrekking tot het ketenbeleid lopen er een aantal initiatieven op het Europese niveau. De resultaten van de Agricultural Markets Task Force is rapporteur Cees Veerman hier in de commissie komen toelichten. Er zijn een aantal aanbevelingen op het vlak van markttransparantie, risicomanagement, oneerlijke handelspraktijken, mededinging en dergelijke meer. De bal ligt nu eigenlijk in het kamp van de Commissie, die dat moet meenemen in het nieuwe GLB 2020.

In het kader van de lopende onderhandelingen over de omnibusverordening werden al een aantal aspecten besproken. Die discussie zou dit najaar moeten worden afgerond. Tot 17 november loopt er ook een Europese publieke consultatie over voedselvoorzieningsketens. Het Europese besluitvormingsproces duurt lang, maar het is natuurlijk ook een zeer complexe materie die niet alleen raakvlakken heeft met landbouw, maar ook met internationaal handelsbeleid.

Het debat eindigt ook altijd met het dilemma of dezelfde vrijemarktregels voor landbouw- en voedingsproducten moeten gelden, omdat het natuurlijk gaat over de basisbehoefte voedsel die iedereen heeft. Net als de heer Veerman ben ik ervan overtuigd dat voor voedingsmiddelen bepaalde uitzonderingen te verantwoorden zijn, en dat er mechanismen nodig zijn om de marktwerking op voedsel te corrigeren.

Uit mijn persoonlijke contacten met Europees commissaris Hogan weet ik dat de kwetsbare positie van de primaire sector hem heel na aan het hart ligt. Ik ga er dan ook van uit dat dit een prominente, belangrijke rol zal blijven krijgen in de latere mededeling over een GLB-bijsturing na 2020.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, collega's, minister, vorige zondag hadden we allemaal de gelegenheid om in het kader van de Dag van de Landbouw enkele landbouwbedrijven te bezoeken in Vlaanderen, ook in onze eigen regio. Minister, ik heb u daar trouwens ontmoet op een van die heel interessante bedrijven. Ik heb ook een bedrijf bezocht dat is gespecialiseerd in vleeshouderij. In het gesprek dat ik daar had met de bedrijfsleider, heb ik de zorgen mogen ervaren die in de sector leven. Ik was dan ook tevreden dat ik enkele weken geleden deze vraag om uitleg had ingediend in deze commissie om toch nog eens bijzondere aandacht te vragen voor de zorgen en de problemen in de sector.

Minister, ik wil u bedanken voor uw uitgebreid antwoord, maar ik heb toch nog een bijkomende vraag. De beschermde geografische aanduiding van het witblauw loopt nu al een hele tijd. Hoe lang zal de procedure nog duren voor die erkenning er ooit zal komen? Sommige mensen in de sector hebben soms het gevoel dat dit een processie van Echternach is.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): De veehouderij heeft het moeilijk. Voeding is niet alleen een bron van proteïnen en overlevingskansen, maar is ook psychologisch. De geschiedenis leert dat vlees iets is dat destijds was voorbehouden voor een bepaalde klasse van de bevolking. Op vrijdag was er vroeger een visdag. Er was ook de vastentijd waarin men geen vlees at. Vlees was veel meer dan een bron van proteïnen, het was ook een sociologisch fenomeen.

Door de toenemende welvaart in onze maatschappij is er een groter vleesverbruik. Dat stelt men vast in ontwikkelingslanden en ook in China. Achter het

verbruik en de hoeveelheid van de consumptie van vlees zit meer dan alleen maar een bron van proteïnen.

Nu zien we dat modes lichtjes veranderen. Er is een daling van het vleesverbruik. Men stelt vragen bij de duizenden liters water die nodig zijn voor een kilo rundvlees en bij de effecten op de natuur en het klimaat. Zowel in Nederland als in Italië en België hebben we bedrijven bezocht waar men dat probleem probeert aan te pakken. Er is echter ook een belangrijk probleem dat moeilijk vatbaar is voor degenen die zich inlaten met de plaats van het vlees in de sociologie en de maatschappij. Dat is het psychologische aspect, meer dan alle inspanningen die men doet om vlees af te leveren met minder CO₂.

Ik heb de indruk dat uw diensten eens zouden moeten nadenken, en misschien moet Europa dat ook doen, over de consumptie van vlees, en dat dit meer tussen de oren zit dan in de smaak of de maag. Dat is misschien een eigenaardige aanbeveling, maar ik raad u dat aan.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Ik heb een concrete vraag over de erkenning van het witblauw ras. Ik hoorde altijd een enerzijds-anderzijdsverhaal over dat ras. Ik ben geen dierenarts, dus ik weet het niet, maar ik vraag me af of de dierenwelzijnsaspecten worden meegenomen in de erkenning van dat ras. Ik vraag me af of we eerder fier dan wel beschaamd moeten zijn over dat ras. Als ik sommigen hoor, is dat ras zo veredeld, hebben de dieren zoveel spiermassa gekregen dat de organen kleiner zijn geworden en dat ze niet meer op een natuurlijke manier kunnen bevallen. Ik hoor heel vaak dat dit een voorbeeld is van hoe het niet moet.

Nogmaals, ik ben geen dierenarts, ik ken de waarheid niet, die zal misschien ergens in het midden liggen. Vooraleer we heel fier gaan zeggen: 'Kijk, we gaan voor die erkenning puur om economische redenen', moeten ook die aspecten worden bekeken. Of zijn die bekeken? Wat is er nu aan van de veredeling van dat ras? Wat zijn de gevolgen voor het dier op het vlak van welzijn?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat de sector het behoorlijk moeilijk heeft, niet alleen economisch maar ook ecologisch. De tegenwind die de vleesconsumptie krijgt, is enorm. Het is dan ook goed dat de heer De Meyer bepaalde zaken in perspectief probeert te plaatsen. Dat is een positief gegeven natuurlijk. Er wordt ook op allerhande zaken ingespeeld, op de gevoelens van de consument, op de gezondheid, en we hebben de Dagen Zonder Vlees die steeds meer aan belang winnen.

Minister, analoog met de G30 inzake de varkenshouderij is het misschien niet slecht – de heer De Meyer pleit voor extra initiatieven vanuit Europa – om samen met de federale collega te zoeken naar zo'n systeem. De G30 was een positief gegeven voor de sector. Er zijn heel wat concrete dingen uit voortgekomen. Zit er een mogelijkheid in om dat ook voor onze rundsector te organiseren?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil me aansluiten enerzijds bij de collega's die hun bekommernis uiten voor het dierenwelzijn en anderzijds mensen die vinden dat labeling van binnenlandse producten onze markt kan versterken.

Ik zal met het eerste beginnen. In Zwitserland is de fok van witblauw verboden om de reden die de heer Engelbosch aangeeft. Dat is een behoorlijk scherpe

maatregel. Het is natuurlijk geen EU-land, anders was het dossier bij de Europese Commissie meteen geblokkeerd. Het is een bekommernis.

Ik lees ook in hetzelfde kader dat er foktechnieken zouden bestaan om die dieren zodanig te laten evolueren dat de vleesproductie en de natuurlijke bevalling combineerbaar zijn. Ik vind wel degelijk, als we fier mogen of moeten zijn op een product van bij ons, dat we ook aan de dierenwelzijnsaspecten moeten beantwoorden. Dat vind ik eigenlijk een 'minimal standard'.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wat de timing betreft van de procedure voor de erkenning en bescherming van die naam, kan ik u geen antwoord geven. Alles hangt een beetje af van eventuele bezwaren. Ik heb daar nu geen zicht op, maar er is geen timing waar de Commissie zich moet aanhouden. Ik kan daar niet op vooruitlopen. Ik weet het niet.

Onderzoek naar de psychologie en de smaak van vlees, dat gebeurt wel. Er wordt onderzocht hoe men de smaak nog kan verbeteren, maar ook het imago. VLAM is daar sterk mee bezig.

Wat de dierenwelzijnsaspecten betreft, is er een lastenboek dat moet worden gevolgd. In de beoordeling van het dossier op zich ga ik ervan uit dat de Europese Commissie wel alle aspecten meeneemt, maar ik heb er op dit moment geen zicht op, mijnheer Engelbosch, of dat nu heel specifiek daarop gericht is. Dat zou ik eens moeten navragen, dat heb ik nu hier niet direct bij mij.

De sector zelf heeft het inderdaad moeilijk. We hebben al een soort G30, maar het is minder groot omdat de sector minder groot is. We hebben daar vaak overleg en we zijn ook wel bezig met een aantal actieplannen om dat ook te verbeteren. Een van de zaken, en we zien dat dat ook begint te lukken, is meer differentiatie. Als iedereen hetzelfde witblauwe vlees gaat kweken, wordt men meer kwetsbaar.

Ik heb op de 'Dag van de Landbouw' vastgesteld dat een aantal bedrijven begint in te zetten op andere rassen en soorten vlees. Dat is dus al begonnen op het terrein. Dat zijn aspecten die de sector leefbaar kunnen houden.

Vandaag wordt de nieuwe voedseldriehoek gelanceerd, een bevoegdheid van minister Vandeurzen. Wat daar ook in staat – en dat weten we allemaal – is dat we eigenlijk te veel vlees eten. Ik denk dat het voor ons een troef kan zijn als regio om te zeggen: we moeten minder vlees eten, maar kwaliteitsvoller; en eet vlees van bij ons dat op een kwaliteitsvolle manier gekweekt is. Daar zit volgens mij een grote troef waar we kunnen op inspelen vanuit Vlaanderen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voor alle duidelijkheid, mijn tussenkomst is geen pleidooi om meer vlees te eten, maar ik ben het met de minister eens: kwaliteitsvol vlees in beperkte mate in het voedingspatroon is voor mij evident. Sommigen hebben daar een andere mening over, ik heb daar natuurlijk alle respect voor.

Mijn bezorgdheid is wel dat we inzetten op de consumptie van lokaal rundsvlees. Als ik zeg 'lokaal rundsvlees', dan is dat uiteraard ruimer dan het belangrijke witblauw ras in ons land. Daarnaast zijn er nog andere rassen.

Collega's, ik wil er toch even aan herinneren dat, als we inlandse producten consumeren, als we inlands vlees gebruiken, de ecologische voetafdruk veel lager

is dan als we bijvoorbeeld vlees uit Argentinië moeten invoeren en hier consumeren. Ik wou dat toch even meegeven als aanvulling.

Minister, we kijken verder uit naar de inspanningen die u zult doen, met de inspanningen die u al hebt gedaan, voor een sector die het vandaag in Vlaanderen moeilijk heeft. Dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opvolging van de aanhoudende droogte en de erkenning als landbouwramp – 2836 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de erkenning van de uitzonderlijke vorst in het voorjaar en de droogte als landbouwramp – 2892 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, in het kader van de aanhoudende droogte enkele maanden terug hebt u aan het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) gevraagd te onderzoeken of de periode van april tot en met juni als een periode van een uitzonderlijk weersfenomeen kan worden beschouwd. Eerder had het KMI de periode van 1 mei tot 15 juni als "niet uitzonderlijk droog" beschouwd. Het was geen verrassing dat het KMI ditmaal wél overging tot de erkenning van het uitzonderlijke karakter van de droogte. Op 18 juli startte u dan ook de procedure voor de erkenning van de aanhoudende droogte als landbouwramp.

Alle getroffen landbouwers kregen vervolgens de mogelijkheid om hun schade te melden aan de gemeenten waarin de getroffen percelen en teelten zich bevonden. De gemeente kon vervolgens op haar beurt een schattingscommissie op pad sturen voor een voorlopige schadevaststelling. Een eerste schadevaststelling is nodig om het oorzakelijk verband vast te stellen tussen het weersverschijnsel en de geleden schade. Aan de landbouwers werd gevraagd om hun schadeaangifte zo snel mogelijk in te dienen bij de gemeenten. De gemeenten hadden immers maar tijd tot vrijdag 8 september om op basis van voorlopige vaststellingen een raming van de totale schade en het aantal schadegevallen van de gemeente door te geven aan het Departement Landbouw en Visserij. Op basis van alle schattingsverslagen van de eerste schadevaststellingen zal dan een raming worden gemaakt van het totaalbedrag van de schade. De erkenning als landbouwramp is, zoals we weten, pas mogelijk als de totale schade hoger ligt dan 1,24 miljoen euro en wanneer de gemiddelde schade per dossier meer dan 5580 euro bedraagt.

Minister, de datum van vrijdag 8 september is ondertussen gepasseerd. Kan er reeds een eerste raming worden gemaakt van het totaalbedrag van de schade? Is voldaan aan de criteria voor de erkenning als landbouwramp? Kan daar reeds een antwoord op worden gegeven? Indien aan de criteria is voldaan, hebt u enig idee wanneer de landbouwers vervolgens een beslissing van de Vlaamse Regering mogen verwachten? Dat houdt de telers immers uiteraard bezig.

Ten slotte werd er in het kader van de aanhoudende droogte ook een watercoördinator aangesteld om dergelijke situaties in de toekomst constructief aan te pakken. In de commissievergadering van 12 juli jongstleden hebt u de acties van die coördinator op korte, middellange en lange termijn overlopen. Kunt u reeds bijkomende informatie geven over het werk van de coördinator, of is het nog te vroeg?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, mijn vraag gaat iets ruimer: ik heb het niet alleen over de droogte, maar ook over de uitzonderlijke vorst die we in het voorjaar kenden. Alvast dank aan collega De Meyer om de intro te doen bij het verhaal van de droogte als landbouwramp, maar, zoals ik al zei, in het voorjaar hadden we ook te kampen met uitzonderlijke vriestemperaturen. Ook daardoor hebben heel wat fruittelers in onze regio heel wat schade opgelopen. Het KMI werd verzocht uit te zoeken of er sprake was van een uitzonderlijk weersfenomeen. Een positief antwoord op die vraag is immers de eerste noodzakelijke voorwaarde om te spreken van een landbouwramp en om schadeclaims via het Landbouwrampenfonds te kunnen behandelen.

Minister, in uw antwoord op een actuele vraag van collega De Croo in de plenaire vergadering van 24 mei hebt u al gezegd dat het KMI tot de vaststelling was gekomen dat er geen uitzonderlijk weersfenomeen was in 83 gemeentes. Nu, die 83 gemeentes hadden eerder al even verrast als misnoegd gereageerd op die opmerkelijke conclusie. Een zeer opmerkelijk voorbeeld is de gemeente Herk-de-Stad, waar wel degelijk zware vriestemperaturen werden opgemeten en waar ook bijzonder grote schade werd vastgesteld door de experts ter plaatse. U hebt daarop laten weten dat alle gemeentes die niet op de lijst stonden maar van oordeel waren dat er wel degelijk sprake was van landbouwschade ten gevolge van de vriestemperaturen, konden worden opgeroepen om tegen uiterlijk 14 juli een dossier met de eerste schadevaststellingen in te dienen. Ik had daaromtrent ook al een schriftelijke vraag ingediend, maar toen kon er nog geen antwoord worden gegeven op mijn vragen.

Bijkomend hebben we dan ook het fenomeen van de droogte in de maanden april, mei en juni. Op 18 juli hebt u de procedure opgestart voor de erkenning van die aanhoudende droogte als landbouwramp. Een studie van het KMI wees immers uit dat de droogte in de maanden april, mei en juni uitzonderlijk was op een tijdsspanne van 20 jaar in 150 gemeentes. Die gemeentes kregen tot 8 september de tijd om hun schadedossiers in te dienen.

Er zijn natuurlijk ook landbouwers die zijn geconfronteerd met de beide weersfenomenen, en dan is het misschien ook wel onduidelijk waarvan de schade nu daadwerkelijk het gevolg is, van de droogte dan wel van de enorme vriestemperaturen.

Minister, welke van de 83 niet-erkende gemeentes hebben een dossier ingediend om in aanmerking te komen voor de erkenning als slachtoffer van een uitzonderlijk weerfenomeen, met name de vrieskou in het voorjaar? Hoeveel bedragen de bijkomende en de totale schadeclaims? Welke van de 83 gemeentes die aanvankelijk niet in aanmerking kwamen, zullen worden meegenomen voor het toekennen van schadevergoedingen aan hun getroffen boeren in het kader van het Landbouwrampenfonds?

Mijn volgende vraag heeft specifiek betrekking op de droogte. Hoeveel bedragen de ontvangen schadeclaims voor de erkenning van de voorjaarsdroogte als landbouwramp?

Werden ook hier de vaststellingen van het KMI in vraag gesteld door een aantal gemeentes die niet voorkwamen op de lijst van de 150 erkende rampgebieden?

Krijgen ook deze gemeentes de kans om een schadedossier in te dienen en maken zij alsnog kans op erkenning indien ze aan de voorwaarden inzake totale schade – 1,24 miljoen euro – en gemiddelde schade – 5580 euro – blijken te voldoen?

Ik heb nog twee bijkomende vragen in verband met de schade te wijten aan beide weersfenomenen. Op welke manier zullen schadedossiers ten gevolge van de vrieskou enerzijds en de droogte anderzijds bij dezelfde landbouwers praktisch worden afgehandeld?

Welke timing plant u voor de uitbetaling van de schadevergoedingen voor de slachtoffers van één of beide landbouwrampen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik begin met de vragen van de heer De Meyer die vooral over het dossier van de voorjaarsdroogte gaan.

Uit de processen-verbaal die we nu hebben binnengekregen van de gemeentelijke schadevaststellingscommissies blijkt dat de schaderempel effectief overschreden is. Net als het dossier over de vorst is dat voor ons niet echt een verrassing, want we wisten dat de schade heel ernstig was. De droogte was heel uitzonderlijk. In bepaalde streken lag de terugkeerperiode voor de droogte zelfs hoger dan in dertig jaar. Dat was dan vooral voor West-Vlaanderen het geval.

Ik wil uitdrukkelijk de gemeentebesturen bedanken. Zij hebben heel wat werk moeten verzetten om een inventarisatie te maken van de teeltschade. Vaak was dat in een vakantieperiode, waarin het niet zo evident was om met iedereen op pad te gaan. Die schattingscommissies hebben dus heel wat werk verricht. Dankzij die inspanningen kan ik heel binnenkort een dossier voorleggen aan de ministerraad, dat een duidelijk beeld zal geven van de omvang en de uitgestrektheid van de landbouwschade.

Sinds de captatieverboden zijn opgeheven, heeft de droogtecoördinator Landbouw vooral meegeholpen met het landbouwrampendossier. Die coördinator heeft de mensen op weg gezet over wat ze moeten doen, was het aanspreekpunt voor technische vragen, ook naar de provincie- en gemeentebesturen toe.

Uiteraard zijn de andere afspraken die men gemaakt heeft voor het overleg in Roeselare opgepikt door diverse collega's binnen het departement. In het najaar wordt er opnieuw een bijeenkomst gepland om alles te bespreken.

Het Vlaamse waterbeheer gaat uiteraard niet alleen over landbouw, we moeten het ook ruimer bekijken. In de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) wordt de situatie besproken, wordt er bekeken welke structurele maatregelen er moeten worden genomen op korte termijn, lange termijn en heel lange termijn.

Ik heb deze week de vraag gekregen – want af en toe is er natuurlijk ook wateroverlast, een teveel aan water – of die droogtecoördinator dan alleen met droogte bezig zal zijn. Uiteraard is het de bedoeling dat het een watercoördinator is. We hebben dat een droogtecoördinator genoemd, maar die zal de landbouw ook helpen bij problemen in omgekeerde richting.

Er zal ook een goed crisisdraaiboek worden opgemaakt, specifiek voor de landbouwsector.

Mevrouw Peeters, de kwestie van de niet-erkende gemeenten is een beetje dubbelzinnig. Zolang de Vlaamse Regering nog geen beslissing heeft genomen, is er namelijk geen sprake van erkende en niet-erkende gemeenten. Het gaat vooral over het feit dat het KMI in zijn advies zegt dat het in bepaalde gemeenten uitzonderlijk is en in andere niet.

Wat de vorstschade betreft, heb ik inderdaad aangegeven dat ik alle gemeenten zou meenemen waar er vorstschade is gerapporteerd, omdat het toch heel

uitzonderlijk en extreem is en er ook een aantal voorgaande gevallen zijn, waar men dat in het verleden ook heeft gedaan, die men ook heeft meegenomen. Ik zal de Vlaamse Regering voorstellen om daar rekening mee te houden.

Vorig jaar heeft men voor de algemene ramp, die door de minister-president geagendeerd is, ook de scope opgezet naar alle gemeenten. Analoog daaraan, zal ik dat nu ook zo voorstellen aan de Vlaamse Regering, in de hoop dat iedereen mij daarin ook zal volgen.

U vraagt naar de bedragen van de schadeclaims. Er zijn vandaag echter nog geen claims, omdat die pas worden ingediend nadat de erkenning er is. Er zijn schattingen. Dat zijn heel ruime bedragen die nog moeten worden gefilterd.

De procedure voor algemene rampen en landbouwrampen verloopt in drie stappen. De steden en gemeenten stellen de schade op hun grondgebied vast via de commissie die ter plaatse gaat. De Vlaamse Regering beslist al dan niet om de ramp te erkennen. Uiterlijk drie maanden na de publicatie van de regeringsbeslissing in het Staatsblad, dienen de schadeleiders effectief een dossier in te dienen.

Vandaag is stap één afgerond. Stap twee komt eraan, ik ga daar niet op vooruitlopen. Mijn diensten kunnen pas verdere plannings maken wanneer ze weten hoeveel en welke dossiers er precies zijn.

We beschikken over het voordeel dat we al over een zeer goede GLB-databank (gemeenschappelijk landbouwbeleid) beschikken, waarin alle Vlaamse landbouwers – ook hun individuele percelen en teelten – digitaal zijn opgenomen sinds 2017. Dat vereenvoudigt de procedure. We zijn daar eigenlijk heel sterk op georganiseerd, wat een bijzondere troef is in dit dossier.

Collega's, ik denk dat ik hiermee heb geantwoord op alle gestelde vragen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw interessante antwoord.

Essentieel is voor mij het feit dat de criteria om effectief als landbouwramp te worden erkend bij de aanhoudende droogte die wij dit voorjaar hebben gehad, effectief bereikt zijn.

U zegt dat u met het dossier naar de regering gaat. Is het te vroeg om reeds een antwoord te geven op de vraag wanneer u met dit dossier naar de regering zult gaan?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik sluit me daar graag bij aan. Ik had ook een vraag gesteld naar de timing. Minister, in het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 12 juni had u gezegd dat u ook voor de vorstschade een voorstel zult voorleggen aan de Vlaamse Regering.

U zult wel begrijpen dat die landbouwers die schade hebben door vorst of door de aanhoudende droogte zo snel mogelijk zekerheid willen hebben over de erkenning van de weersfenomenen als zeer bijzonder en over de uitkering van een schadevergoeding. In die zin is de timing voor de mensen die schade geleden hebben, zeer belangrijk.

Opnieuw wil ik het voorbeeld van Herk-de-Stad even aanhalen. Er zou zelfs schade zijn van om en bij de 7 miljoen euro door de vorst. Het is een zeer immense schade die is vastgesteld. Er moet dus dringend iets aan worden gedaan.

Minister, u gaat het voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik ben er vrij gerust in dat men er oog en oor voor zal hebben en dat men er iets mee zal doen. Het is alleszins belangrijk dat er snel wordt gewerkt zodat die landbouwers die schade hebben geleden, zicht hebben op een passende vergoeding.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, ik heb een bijkomende vraag. We hebben in het verleden al vragen gesteld over de schade door de vorst en de droogte. Het is belangrijk dat boeren die effectief schade hebben geleden, vergoed worden. Mijn concrete vraag gaat over het stappenplan. Minister, wordt er in de uitbetaling van de schade en bij de bepaling van de uiteindelijke schade rekening gehouden met het oogstresultaat? Wat is er uiteindelijk nog geoogst? Op basis daarvan kan men nagaan wat de effectieve schade is. Voor de peren bijvoorbeeld stond er onlangs in de krant dat het een mirakeloogst was en dat het allemaal nog goed is meegevallen. Is er een link om het beetje op elkaar af te toetsen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Ik ben verleden week op stage geweest in het fruitbedrijf van Marc Cocquyt in Meigem bij Deinze. Ik heb er iets geleerd. Ik dacht dat de vernietiging van pitten de reproductiemogelijkheid van een vrucht automatisch vernietigde. Dat geldt dus niet voor een perensoort, de Conference. Ik wist dat niet. De heer Cocquyt was ook verrast door die zaak. Ik deel dus een beetje de mening van de heer Engelbosch: je moet het resultaat bekijken. De Conference is een pitloze peer die volwassen is geworden waar het met andere soorten op een natuurlijke wijze blijkbaar niet kan.

Ik heb nog twee bemerkingen. Het geval van Herk-de-Stad is voor mij onbegrijpelijk. Misschien moet men nagaan of het ter plekke vriest en niet enkel in het KMI. Ze liggen wat uit elkaar, maar het is toch verraderlijk en verwonderlijk. Misschien moet ook de wetgeving worden aangepast. De vorst in de nachten van half april was niet uitzonderlijk, was normaal, maar was niet opgenomen in de wet. Wat uitzonderlijk was, waren de warme weken die eraan voorafgingen. Men moet eens nadenken over een finetuning van de mogelijkheden om iedereen aan zijn trekken te laten komen, als het nodig en als het rechtvaardig is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het is de bedoeling om vrijdag zowel het dossier van de vorst als het dossier van de droogte te agenderen op de Vlaamse Regering. We zijn het dus van plan op korte termijn.

Het is inderdaad ook zo dat er een tweede schatting komt. Er is een ruime schatting van de oogst die op voorhand gebeurt, nog voor de oogst. Nadien, als de oogst er effectief is, wordt er een tweede schatting gemaakt en wordt er bijgestuurd. Het is logisch dat de effectieve schade wordt vergoed. Er wordt hier gevraagd naar de voorlopige schattingen. Die schatting is de reden dat ik de bedragen hier vandaag niet vernoem omdat het gaat om heel ruime schattingen die nog worden gedownsized. Ik zou niet graag hebben dat iedereen hier zegt dat het gaat om gigantische bedragen. Ik denk dat we beter stap voor stap te werk gaan en ons concentreren op de effectieve schade die geleden is en daarvoor oplossingen zoeken.

Collega De Croo, u hebt natuurlijk een punt als u zegt dat we er eens moeten over nadenken. Wat is een uitzonderlijke situatie? Het is natuurlijk zo dat de vragen die aan het KMI worden gesteld, wat kunnen worden gestuurd. Het KMI heeft nu wel degelijk rekening gehouden met de combinatie van beide. Het voordeel van die rampendossiers is dat er nog wel wat marge is om wat te sturen

als Vlaamse Regering. Als ik bijvoorbeeld Herk-de-Stad hoor, vind ik het logisch dat ik aan de Vlaamse Regering voorstel om daaraan tegemoet te komen. Hetzelfde geldt voor een aantal West-Vlaamse gemeenten zoals bijvoorbeeld Torhout. Volgens het KMI valt dit niet onder de uitzonderlijke omstandigheden, maar er blijkt ook heel wat schade te zijn aan landbouwgewassen. Het lijkt me dan ook logisch dat dat dossier aan de regering wordt voorgelegd. Het zal dus aan de voltallige regering zijn om zich uit te spreken. Het voordeel is dat er wel wat marge is om daarin voor een stukje mee te gaan en de situatie op het terrein vast te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik ben blij te horen dat het dossier vrijdag op de ministerraad komt. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de visbestanden in de Noordzee
– 2889 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de laatste maanden ontvingen we enkele hoeraberichten over de visbestanden in de Noordzee. Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) was blij: "Nog niet zo lang geleden werd gezegd dat er te veel gevestigd werd in de Noordzee en er daarom te weinig vis was. Die tijd lijkt intussen helemaal voorbij. In onze wateren zie je dat aan de tong, de pladijs, de tarbot en de griet. Het ziet ernaar uit dat Europa z'n doelstellingen haalt: tegen 2020 moeten de visbestanden groot genoeg zijn. Over heel Europa zijn er vloten afgebouwd, en dat heeft geleid tot veel betere visbestanden", klonk er vol overtuiging.

Dat deed bij veel vissers de wenkbrauwen fronsen, want volgens hun ervaringen gaat het niet goed met de zuidelijke Noordzee.

– Jos De Meyer treedt als voorzitter op.

Al deze goednieuwsberichten behandelen de Noordzee als één grote plas en gaan niet in op delen van die plas. Volgens betrokkenen is de zuidelijke Noordzee niks minder dan een catastrofe geworden zonder kabeljauw, zonder zeebaars en andere vissen.

Een rapport van Low Impact Fishery Southern North Sea, een organisatie die de visvangst bij ons in de gaten houdt, zegt dat er toch niet genoeg vis in onze Noordzee zit, toch niet in het deel waar wij vissen. De organisatie trekt samen met vissers uit België, Nederland en het Verenigd Koninkrijk aan de alarmbel.

Minister, hoe staan u en het ILVO tegenover de beweringen van de vissers, die stellen dat er in het zuidelijke deel van de Noordzee wel een probleem met het visbestand is? Klopt het dat het ILVO binnen het wetenschappelijk onderzoek de Noordzee beschouwt als één geheel? Werden er op basis van deze benadering foutieve hoeraberichten de wereld ingestuurd? Is het ILVO geïnteresseerd in het verhaal en de vaststellingen van de vissers? Is het ILVO van plan om het wetenschappelijk onderzoek in te zetten voor vaststellingen in de zuidelijke Noordzee?

Is het de bedoeling dat het wetenschappelijk onderzoek nu specifiek zal worden ingezet? Zal hiervoor de medewerking van de vissers gevraagd worden?

Het is opmerkelijk dat net in het gebied waar pulskorvisserij is toegelaten, de vissers er een ineenstorting vaststellen van bepaalde visbestanden. Volgens hen worden ook meer dode en kleinere vissen gevangen. Hoe ver staat het met het onderzoek naar de schadelijkheid of het niet schadelijk zijn van het gebruik van de pulskor? Stellen de beweringen van de vissers de pulskorvisserij opnieuw in vraag?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vermeulen, wij nemen de signalen die wij krijgen van de vissers zelf, bijzonder ernstig. Ook heeft het ILVO vaak overleg met de vissers en de sector om die zaken te bespreken.

De analyse van onze visbestanden gebeurt op Europees niveau. Daarvoor is er een overeenkomst met de International Council for the Exploration of the Sea (ICES). Voor België is het ILVO verantwoordelijk gesteld voor het verzamelen en overmaken van gegevens. In deze samenwerking worden adviezen opgemaakt voor grote visgebieden zoals de Noordzee. Het wetenschappelijk advies voor de meeste commerciële vissoorten geldt dus voor een groot gebied. Voor bijvoorbeeld tong geldt het advies voor de Noordzee in het geheel.

De zogenaamde hoeraberichten blijven tot nader order correct, want in onze cijfers zien we voorlopig nog geen verandering. De visbestanden doen het in het algemeen vrij goed en steeds beter. Dit is een logisch gevolg van een aantal beleidsmaatregelen van de laatste 25 jaar. De toestand geldt voor de hele Noordzee. De dichtheden kunnen uiteraard wel verschillen in bepaalde gebieden.

De ondervindingen van de vissers hebben betrekking op een deelgebied van de Noordzee, namelijk de zuidelijke Noordzee, en meer bepaald onze kust. Het spreekt voor zich dat wanneer een visbestand dat het goed doet over een groot gebied ineens lokaal zeer intensief bevist wordt, de dichtheden laag zullen zijn. Dit betekent niet dat het bestand het slecht doet.

Zoals ik al zei, volgen wij de vaststellingen goed op, vooral het ILVO dan. Om een inschatting te kunnen maken van de visbestanden op onze kust, moeten de cijfers opnieuw en op een aangepaste manier geanalyseerd worden. Dat zal gebeuren op basis van de signalen die zij hebben gekregen.

Daarnaast zal via de werkgroep Kust van het convenant voor duurzame visserij de medewerking van de vissers worden gevraagd om gericht onderzoek te verrichten omtrent de geschetste problematiek. De hobbyvissers wijzen inderdaad naar de pulsvisserij als grote schuldige. Dit kan indirect wel correct zijn, want de toegenomen bevissing op onze kust is louter toe te schrijven aan pulskotters. De puls zorgt er enerzijds voor dat er meer tong gevangen wordt met eenzelfde visserij-inspanning en anderzijds laat het ook toe dat bepaalde visgronden nu wel kunnen worden bevist, terwijl dat vroeger niet kon. Wij vermoeden dus dat het vooral de toename van deze activiteit is die de mogelijke oorzaak is en niet zozeer de techniek op zich. De studies rond effecten van de pulsvisserij zijn vrij uitgebreid en wijzen niet echt op een probleem. We weten dat de vangsten van pulskotters erg levendig zijn, meer dan deze van de traditionele boomkor. Dat de pulskor massaal dieren doodt, is zeer onwaarschijnlijk volgens het ILVO. Hoe dan ook is de conclusie dat er nog verder onderzoek nodig is om dit zeker te weten en goed in kaart te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, voor mij was het wel een verrassing dat de wetenschap niet op de hoogte was van de ineenstorting van bepaalde soorten in de zuidelijke Noordzee. Ik heb deze zomer meermaals op zee vertoefd om duikers te gaan dumpen op wrakken. Wrakken waren vroeger prachtige oases waar grote vissen zaten en dergelijke meer. De duikers waren zeer enthousiast als ze boven kwamen omdat ze veel vis hadden gezien. Nu zit daar enkel nog eens een zeester, een krabbetje, een kreeft en soms eens een steenbolk. Blijkbaar amuseert die zich hier nog wel. De duikers komen boven en zeggen dat er geen vis meer te zien is. Ik kan echt wel beamen dat hobbyvissers en andere vissers zeggen dat er zich echt wel een probleem stelt in de zuidelijke Noordzee.

Ik ben wel tevreden dat u zegt dat de techniek van de pulskorvisserij op punt staat en dat het indirect wel correct zou kunnen zijn dat daar een probleem is, maar dat dat niet aan de techniek ligt. Ik stel me nog altijd verdere vragen. Hoe meer ik naar antwoorden zoek, hoe meer vragen ik vind. Reden te meer om voorzichtig te zijn met technieken waarvan nog niet bewezen is dat ze volledig onschadelijk zijn, ook niet op lange termijn. Maar als u zegt dat het niet bewezen is dat de pulskor schadelijk zou zijn en dat er verder onderzoek nodig is, dan stel ik voor dat we dat blijven doen, zeker wat betreft de teruggooi die moet kunnen worden aangewezen.

Maar wat de Nederlanders hier doen voor onze zuidelijke Noordzee, is misschien toch niet aan te moedigen. Zij hebben echt wel de pulskor gebruikt in de tijd dat er nog helemaal geen onderzoek was. Ik blijf het nog enigszins in vraag stellen, maar mijns inziens is nog niet het bewijs geleverd dat alles in orde is met die pulskor. Er is dus inderdaad nog wel wat werk aan.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): We hebben het rapport van de Low Impact Fishery Southern Northsea gekregen, met de getuigenissen van vissers, waar de collega ook naar verwees. De vissers wijzen inderdaad de pulskor als schuldige aan, hoewel de zandwinning en de windmolenparken de visserijbestanden misschien ook geen deugd hebben gedaan. Volgens de vissers is het effect van de pulskor op open zee nog niet genoeg onderzocht. Dat werd aangekaart bij het ILVO. Ik hoor uit de getuigenissen van vissers dat de mensen van het ILVO daar ook aanwezig waren. Welke gevolgen worden er aan die getuigenissen gegeven?

Minister, collega's hebben die getuigenissen ook meegenomen naar het Europees Parlement, waar uiteindelijk ook wordt beslist over de quota. Vorige donderdag werd gestemd over de meerjarige visserijquota van de Noordzee, die de overbevissing moeten tegengaan. Naar verluidt was dat plan niet aangepast aan het specifieke karakter van het Vlaamse deel van de Noordzee. Het meerjarenplan is nog niet definitief. Op dit moment vinden de onderhandelingen plaats. In welke mate ziet u als minister nog mogelijkheden om het plan af te stemmen op de noden van de Vlaamse vissers?

En hebt u er enig zicht op wanneer het proefproject van ILVO afloopt en wanneer de resultaten daarvan bekend zullen zijn?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Het is goed dat we de vinger aan de pols houden. De vragen van collega Vermeulen zijn zeer pertinent. Ze mogen bij wijze van spreken als een SOS gezien worden, dat we die visbestanden goed moeten opvolgen.

Mijn vraag, minister, gaat over het gegeven dat collega Verstreken ook aanhaalde, namelijk de berichtgeving over de Europese parlementsleden van CD&V

en N-VA. Aangezien de quota voor de Noordzee nog niet definitief zijn en u dus ook nog wat ruimte hebt op Europees niveau, hoe evalueert u die stemming in het Europees Parlement met betrekking tot de voorziene quota in de Noordzee? Volgt u de stellingen van de Europarlementsleden daarin?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het is de eerste keer dat zo duidelijk blijkt dat de hoeraberichten over de visbestanden die zich herstellen en de relatie tot de visquota, doorkruist worden door andere berichten die, toch voor bepaalde zones in de Noordzee, andere informatie meegeven dan het schijnbaar is. Het vergt absoluut nader onderzoek. U zegt het ook zelf, minister. Want hier speelt natuurlijk niet alleen een economisch motief – dat door de pulskorvisserij de bestanden daar dalen – maar je hebt natuurlijk ook meteen een aanslag op de biodiversiteit van de Noordzee en op evenwichten tussen vissoorten, planten enzovoort die daar voorkomen. Het is absoluut noodzakelijk om dat te onderzoeken. De voorbije weken is er bijvoorbeeld ook weer vrij veel discussie geweest over de aanlandingsplicht van de Belgische visserij. Ik zou de discussie over de aanlanding niet graag besmet zien worden door de vaststelling dat in die zuidelijke Noordzee, vooral door buitenlandse schepen, een belangrijke mate van leegvissen voorkomt. Een verfijning van de visbestanden en de quota dringt zich op.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, zoals ik daarnet al zei, nemen wij die signalen ernstig. Maar ik denk dat we op de korte termijn dat nu vooral moeten objectiveren, en verder onderzoek en studie doen naar wat de oorzaken zijn en of de signalen kloppen.

Het proefproject Pulsvisserij loopt nog een tijdje, collega Verstreken. We hebben daar dus nog niet echt resultaten van. Ik weet ook niet wat de exacte timing is. Ik zal dat opvragen.

De quota en dergelijke, dat wordt altijd in de Visserijraad van december beslist. Daar gaat ook heel veel onderzoek aan vooraf, waarin ook deelgebieden bekeken worden. Wij doen daar ook altijd onze inbreng vanuit onze Vlaamse visserij, waar wij ook altijd het evenwicht zoeken tussen aan de ene kant duurzaamheid en ervoor zorgen dat het visbestand op peil blijft, en aan de andere kant ook duurzaamheid voor onze vissers, zodat zij hun economische activiteit verder kunnen uitoefenen.

Hetzelfde geldt voor de aanlandingsplicht. Dat is ook de stelling die wij aannemen, collega's. Het klopt dat er recent een aantal vragen waren en bijkomende acties ondernomen zijn door het parlement. Dat zal ook verder worden besproken in de Raad. Als lidstaat België hebben wij ook altijd het standpunt ingenomen dat daar een goed evenwicht moet worden gevonden. Enerzijds zijn er de duurzame visbestanden. Dat is ook economisch belangrijk voor onze sector, dat de visbestanden op punt blijven. Maar anderzijds moet het ook haalbaar en werkbaar zijn voor onze vissers. Dat zal ook de verdere houding en stelling zijn die wij zullen aannemen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Ik vind het een beetje jammer dat het meerjarenplan voor de Noordzee van Europa bij deze vraag behandeld wordt. Ik zou dat liever apart gezien hebben, omdat dat een veel bredere discussie kan opleveren. Hier gaat het echt over de problematiek van de visbestanden in de zuidelijke Noordzee, die dan eventueel gerelateerd wordt aan de pulskor.

Een punt dat nog niet behandeld is, is de vraag of het klimaat hier voor iets tussen zit. Dat moet misschien ook nog verder onderzocht worden. De temperatuur van de zuidelijke Noordzee bedraagt ongeveer 18 graden, ter hoogte van Noorwegen is dat ongeveer 14 graden. Kabeljauw gedijt beter in kouder water, dus die trekt misschien naar daar. Misschien heeft de klimaatopwarming daarmee te maken. Zijn voedsel gedijt daar ook beter. De steenbolk voelt zich dan weer beter in water van 18 graden. Misschien is dat ook iets om mee te nemen in het onderzoek, of de klimaatopwarming hier ook voor iets tussen zit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.